



Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Szerző:

Ma száz éve

Cím:

Ma száz éve

Feltás:

Magyar Nemzet 1949. V. 21.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. fiz.)

(Oldal)

Helyszám:

Személy:

Idő:

1859 / 1949

Tárgy:

9439

Budapest nyomda NV., Közp. Városrész — 1997/6

Magyar Nemzet 1949. V. 21.

hogy a magyar honvédságotok visszafoglalták Budavárt. Honvédség rohamra Budavár ellen. Pestet már előbb visszafoglalták és május 4-én kezdték meg a támaszkodásukat a vár ellen. A Görgey parancsnoksága alatt álló hadsereg Budavár felől kezdte meg az ostromot és három órai tüzelés után felszámolta. Hentzi osztrák tábornokot, hogy adja fel Budavárt. Meglepő módon kezdte lövöldözni. Ez az agyutás főként május 9-én nagy pusztítást végzett a pesti Dunapart partjainak körül.

Május 21-én hajnalban Görgey elrendelte, hogy az összes ágyúkat elhatalmas tüzelés indítsanak a vár ellen. Ugyanakkor a gyalogság is megkezdte támadását. Reggel 5 óra tájban a Nagy Sándor parancsnoksága alatt álló Inkey század Inkey őrnaggyal az élen rekesztőhálókat a tüzértől alig megnyitott első részen. Nem sokkal később

sőbb egy másik rohamcsapat a Rákosos felől létrehozott megnászta a várfalat és bejutott a vár területére. Hentzi tábornok, gojzéri tábornok haldiosan megsebesült. Honvédség elszánt rohamának nem sokáig tudták ellenállni a vár osztrák védői és porrancsnokuk sebesülése után megforpant védelmük.

Délelőtt 10 óra körül az utolsó védelmi helyeket is elfoglalták honvédségünk.

A honvédség vesztesége 118 ember volt, az osztrák védők halottainak a száma 1906 ka on. Ezenkívül 2600 foglyot ejtettek honvédségünk, 100 ágyút és több mint 1500 puskát zsákmányoltak. Ezzel a főtörős teljes egészében felszabott.

A 100 éves évfordulón méltán ünnepezzük meg és ebből az alkalomból a Várban népi demokráciánk nagyszabású ünnepeket rendez.

Magyar zászló Budavár ormán

Most száz esztendeje röpült fel másodsor diadalmas magyar hadsereg nemzetiszínű zászlaja Budavár ormán. A nagysarlói csata után rohamléptekben vonult vissza Ausztria felé Welden megvert osztrák hadserege. Görgei, a honvédség fővezére, elrendelte Budavár ostromát. Pestől, keletre Aulich hadteste rendezett demonstratív felvonulást, Budavárt pedig a hegyvidékről Görgei személyes vezése alatt Nagy Sándor, Knézits és Kmetty hadteste vette ostrom alá. Budavárt Hentzi 5600 főnyi osztrák sereggel védte. Ellene ugyan 25.800 főnyi honvéd gyalogság, 5100 huszár vonult fel 142 ágyúval; az ostromló hadsereg tehát jóval nagyobb volt, mint a védő, azonban Hentzi ennek ellenére rendkívül előnyös helyzetben volt, mert Budavárt modern szisztemák szerint a legerősebben és legtökéletesebben erősítették és nagyszámú tüzérsége fölényesen védekezhetett a honvédek ostromtűze ellen.

Tizenhét napig tartott az ostrom és 21-én hajnali négy órától reggeli hét óráig zajlott le a döntő roham. A honvédek létrákon és más könnyen megsemmisíthető, kezdetleges alkalmazásokon küzdöttek fel magukat a várba egészen a Szent György-térig. Ott kapott puskagolyótól halálos sebet Hentzi s a védőség megadta magát. A magyar honvédek halottakban 368 vitézt veszített, s 680-an sebesültek meg, a védőségnek ellenben majdnem 900 embere esett el és a foglyoknak jórésze is sebesült volt. Az ostrom előtt Görgei és Hentzi megegyeztek abban, hogy Pestet nem lövetik. Ezt a megállapodást azonban Hentzi gyakorlatosan megszegte s azért volt kénytelen Pest összebombázását abbahagyni, mert Görgei

megfenyegette, hogy ez esetben Budavár megvételekor a védőségét kardjára hányja. Alnoch ezredes Hentzi megbízásából föl akarta robbantani a Lánchídat, de neki nem sikerült teljesen az, amit Budapest harmadik ostromakor. 1945. januárjában Hitler tábornoka megállapítható hadicél nélkül, valóságos mérényletként követelt el, amikor Budapest gyönyörű hidjait felrobbantotta.

Haditörténészek elkecseregett vitát folytattak, vajjon nem lett volna-e helyesebb, ha Görgei Budavár ostroma helyett a megvert osztrák hadsereget Bécsig kergeti. Ma azonban már a tárgyilagos történetírás megállapította, hogy nemesek a nemzeti közhangulat és a honvédség harci kedve fokozása szempontjából volt fontos az ország fővárosának elfoglalása, hanem az igen jelentős hadiérdeket is szolgált, lévén Budapest közlekedésileg is az ország centruma. Budavárára először a törökök kiűzésekor tüzték ki a magyar nemzeti zászlót. Másodsor 1849. május 21-én és végül harmadszor a dicső szovjet hadsereg szabadította fel Magyarországot fővárosát az ott garázdálkodó nácihadsereg és a velük szövélkezett nyilas csűrhe reménytelen, okatlan és kártékony furorjától. Az 1848—49-i magyar szabadságharc véres katasztrófába fulladt e dicső fegyvertény ellenére is. Egyrészt azért, mert a cári reakció a habsburgi reakció támogatására sietett s másrészt, mert a nyugati nagyhatalmak fagyos közönnyel — kormányaik lappangó helyesléssel — nézték végig a magyar demokrácia első függetlenségi harcának tragédiáját. Ma más a helyzet. Mert Budavár harmadik megvétele egyben az új független és szabad népi magyar demokrácia születésnapja.